

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIS-2729/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a Mateřská škola Dolní Břežany
Sídlo:	Na Vršku 290, 252 41 Dolní Břežany
IČ:	62 935 747
Identifikátor:	600 053 105
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Ing. Iva Fischerová
Zřizovatel:	Obec Dolní Břežany
Místo inspekční činnosti:	Na Vršku 290, 252 41 Dolní Břežany
Termín inspekční činnosti:	23., 24. a 28. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného **Základní školou a Mateřskou školou Dolní Břežany** podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů; zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich soulad s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona (ŠZ). Sledované období jsou školní roky 2008/2009 až 2010/2011 ke dni inspekce. Hodnocenými částmi byly základní škola a mateřská škola.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace *Základní škola a Mateřská škola Dolní Břežany* vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny (ŠD) a školní jídelny (ŠJ). Je

členem sítě *Tvořivých škol*. ZŠ má 15 tříd s 360 žáky, pětitřídní MŠ 130 dětí. Tři třídy MŠ jsou věkově smíšené, dvě věkově sourodé pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. I přes navýšení kapacity nebylo možno vyhovět všem zájemcům o předškolní vzdělávání. Přednostně byly přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Celodenní provoz MŠ probíhá od 7:00 do 17:00 hodin. Stravování dětí a žáků v celém areálu zajišťuje školní jídelna.

ZŠ naplňuje vzdělávací program s názvem „Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání-Břežanská tvořivá škola“ (ŠVP ZV). Vyučuje se anglický jazyk. MŠ realizuje „Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání-Tvořivá školka plná barev a pohody“ (ŠVP PV).

Škola uskutečňuje projekt *Regionální poradenské pracoviště při ZŠ a MŠ Dolní Břežany (RPP)* financovaný z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Zaměřuje se zejména na práci s dětmi a žáky se specifickými vzdělávacími potřebami (SVP) a nadanými. RPP sídlí v ulici 5. května č. 17.

Od posledního hodnocení došlo k rapidnímu navýšení počtu dětí a žáků. Zájem o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání výrazně převyšoval kapacitní možnosti MŠ. Situaci zlepšilo v roce 2007 otevření tří pavilonů v areálu ZŠ. Kapacita MŠ byla z původních 38 navýšena na 84 dětí. Vzhledem k přetrvávající zvýšené poptávce byla od 1. září 2010 uvedena do provozu další budova, na jejíž stavbu obec získala finanční prostředky ve spolupráci s vedením školy. Montovanou přístavbu 2 tříd MŠ umožnil projekt „*Připravme se do školy-tvořivá školka pro všechny děti z obce*“. Spolu s realizací tohoto projektu zřizovatel dofinancoval ještě stavbu patra se dvěma třídami ZŠ. Vybudování nových prostor umožnilo navýšení kapacity MŠ a ZŠ, přesto se nevyhovělo všem žádostem o přijetí. Aktuálně je škola naplněna na 100 % a její prostorové rezervy jsou téměř vyčerpány.

Projekt „*Modernizace Základní školy v Dolních Břežanech-cesta k inovativní výuce*“ umožnil úplnou rekonstrukci všech rozvodů, všech vnitřních prostor školy, vybavení stávajících i nových tříd informačními a komunikačními technologiemi i učebními pomůckami. Budovy školy získaly po přístavbách a rekonstrukci bezbariérové přístupy. Výrazná modernizace prostor a zlepšení materiálních podmínek ICT umožnilo mimo jiné zavedení *elektronické třídní knihy*.

S růstem dětí a žáků se měnil počet učitelů. Aktuálně zajišťuje vzdělávání v MŠ 10 pedagogických pracovníků, požadavky odborné kvalifikace pro předškolní vzdělávání splňují tři učitelky. Od ledna 2011 byla také nově pověřena výkonem dílčích kompetencí v oblasti řízení jiná vedoucí učitelka MŠ. Počet pedagogů ZŠ se zvýšil z 20 na nynější stav. Došlo k obměně 8 pedagogů a výrazně stoupl počet odborně kvalifikovaných pracovníků.

K silným stránkám školy patří práce s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), kvalitní zázemí pro vzdělávání, odborná kvalifikace pedagogů ZŠ a možnost volnočasových aktivit. K hrozbám patří nedostatek výukových prostor a zvyšující se počty žáků a dětí ve třídách i personální podmínky v MŠ.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola dodržuje podmínky přijímání dětí a žáků ke vzdělávání podle příslušných právních předpisů. Vzdělávací nabídka, podmínky a termíny přijímání jsou uveřejňovány včas a obvyklým způsobem. Rodiče dostávají informační brožuru *Zápis do 1. ročníku ZŠ*.

Zápisu se účastní odborníci z RPP. Přínosem je pořádání tvořivých dílen společných akcí rodičů s dětmi. Před nástupem probíhá pro předškoláky akce „Škola nanečisto“. Poskytované informace a návštěva školy usnadňují žákům i rodičům adaptaci na její provoz. Dostupnost informací zlepšují webové stránky.

V době inspekce docházelo do MŠ 42 dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a 16 dětí s odkladem povinné školní docházky (OPŠD). Umístění předškolních dětí do jedné budovy s prvními třídami vytváří vhodné podmínky pro účinnou spolupráci obou subjektů a napomáhá k bezproblémovému přechodu dětí z MŠ do ZŠ.

Poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání poskytuje ředitelka školy, která vykonává činnost výchovného poradce. Úzce spolupracuje se speciální pedagožkou (SP), která se věnuje pomoci žákům se SVP. Systém podpory je zajištěn formou jejich individuální integrace v běžných třídách. Na žádost zákonných zástupců a doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) se část z nich vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Dochází jednou týdně k individuální nebo skupinové terapii vedené SP. Každý žák má pečlivě vedený *Záznamový list* s přesnými údaji o nápravě a portfolio prací i výsledků. Kvalitní reedukaci umožňuje odborná pracovna dostatečně vybavena počítačovou technikou, speciálními učebními pomůckami a programy. V součinnosti s pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) probíhá vyšetření a doporučení k nápravě další skupiny žáků, ke kterým se přistupuje se zohledněním jejich potřeb. Podpora těchto žáků byla patrná ve všech hodinách. Spolupráci s PPP ztěžuje dostupnost (přesunutím pracoviště do Hloubětína) a prodloužení lhůt k vyšetření. Činnost speciální pedagožky a pomoc žákům se SVP má nadprůměrnou úroveň.

Vypracovaná preventivní strategie školy umožňuje předcházet sociálně patologickým jevům (SPJ). Metodická prevence je pracovníci RPP. Pracuje účinně se žáky jednotlivých tříd přímo v hodinách, po dohodě poskytuje pomoc individuálně. Do školy dochází pouze dva dny v týdnu, ale rodiče i žáci mají na ní mít kontakt (v žakovské knížce však uveden není). Minimální preventivní program (MPP) je plněn. Škole se daří minimalizovat rizikové jevy. Výchovné problémy žáků škola řeší ve spolupráci s jejich zákonnými zástupci. Při zjištění výskytu či náznaků chování se sociálně patologickými rysy identifikuje jeho příčiny a přijímá opatření.

Činnost RPP zlepšuje možnosti rozvoje odborné spolupráce, zkvalitnění poradenského servisu pro rodiče (např. v oblasti logopedie, školní zralosti, organizování setkání s odborníky) a ve vytváření příznivých podmínek pro rovný přístup ke vzdělávání. Jeho služby jsou zatím hrazené z projektu. Skupinová i individuální terapie probíhá po vyučování. V obou součástech je pro tuto činnost vyčleněna místnost. K nástupu do ZŠ připravují předškoláky stimulační programy (např. grafomotorika). K podpoře talentu a nadání slouží kurzy (šachové hry, klub pro holky a kluky). Aktuálně je vyhodnocováno posouzení výsledků screeningu předškolních dětí a podle potřeby budou zpracovávány jejich individuální plány. Příležitost ke zlepšení je v užší obsahové provázanosti projektů se ŠVP PV.

Průběh vzdělávání v hospitovaných třídách MŠ, z nichž jedna třída je inspirována prvky *montessori* pedagogikou a jedna programem *Začít spolu* převážně odpovídá zásadám deklarovaným ŠVP. Vzdělávací nabídka zohledňovala individuální možnosti dětí a didakticky zacílené činnosti řízené pedagogem obsahovaly aktivity z vybraných oblastí předškolního vzdělávání a vyznačovaly se vhodným propojením tématu. Variabilní

organizace dne umožňovala pravidelné střídání klidnějších a dynamických činností, nebo aktivity v průběhu dne přizpůsobovat potřebám dětí. Obsah tvořila částečně i nabídka okruhů podle jejich přání ve spontánních i řízených činnostech. Dětem byly doporučovány i pomůcky a materiály inspirované montessori pedagogikou, které podporovaly rozvoj manipulace s předměty běžného života, nenásilně seznamovaly se základy matematiky, podněcovaly zájem o přírodovědné oblasti. Ve třídě s programem *Začít spolu* byl denní řád rámcově dodržován. Děti se učily pracovat v centrech aktivit. Dokázaly se v průběhu dne orientovat, vytvářely si potřebné návyky a stereotypy. V denním programu byla respektována individuální potřeba jejich aktivity, spánku a odpočinku. Dětem s nižší potřebou spánku byl nabízen klidný doplňkový program. Individuálně nebo v menších skupinách probíhala příprava předškoláků převážně formou zpracování grafických listů.

Pedagogický styl byl ve spontánních činnostech založen převážně na individuální možnosti výběru z nabídky. V řízených činnostech převládal spíše frontální způsob práce s částečným rozlišením nároků s ohledem na věk či možnosti dětí. Uplatněny byly parciálně diferencované činnosti, individuální přístup, frontálně i skupinově organizovaná práce. Pozitivem bylo využívání předchozích znalostí a zkušeností dětí a jejich správná aplikace. Využitím zejména metod prožitkového a situačního učení a podporou převážně vhodných metod směřovala vzdělávací nabídka k dalšímu získávání a rozšiřování stanovených kompetencí dětí důležitých pro jejich další rozvoj a učení. Upřednostňován byl princip učení nápodobou a činnostní učení. Sledované aktivity tvořily většinou funkční celek, probíhaly v příznivé atmosféře s podporou motivačních pomůcek. K účinné intonační i rytmizační podpoře byl v jedné třídě vhodně využíván hudební nástroj. Učitelky vedly děti podle individuálních schopností k samostatnosti při plnění úkolů i sebeobsluze. Při stravování byly upevňovány kulturně-společenské návyky a funkčně využity možnosti k rozvíjení samostatnosti dětí. Do denního programu byly zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, v jejichž vedení byly v jedné třídě zjištěny metodické chyby. V celodenním režimu většinou fungoval pitný režim. Režimové přesuny k daným činnostem probíhaly převážně plynule.

Uplatňované metody a formy většinou respektovaly specifika předškolního vzdělávání. Úspěšně podněcovaly zpravidla aktivní spoluúčast dětí a účinně podporovaly průběžné naplňování obsahu vzdělávání s podporou funkčních gramotností (sociální, přírodovědná, čtenářská). Sociální gramotnost dětí je přirozeně rozvíjena soužitím ve třídách i společným vzájemným setkáváním dětí, seznamováním se zvyky a tradicemi. Cíleně byla podporována při vzájemné spolupráci a pomoci, oboustranné komunikaci i dodržováním nastavených pravidel soužití při všech činnostech v průběhu dne. Přínosem bylo i vedení dětí ke vzájemné toleranci a respektu k ostatním. Děti se podílely na tvorbě pravidel soužití, která jsou ve třídách zřetelně vyvěšena. Učitelky preferují dialog s dítětem o dodržování dohodnutých pravidel a projevují empatickou odezvu. Ve vztazích mezi dětmi se převážně projevuje vzájemná ohleduplnost, důvěra a pomoc, obracejí se k dospělým i o pomoc. Spontánní sociální učení je založené zejména na přirozené nápodobě, poskytovány byly vhodné vzory chování a postoje.

Rozvoj čtenářské gramotnosti zabezpečovalo využívání dětské beletrie, časopisů, encyklopedií, předčítání, poslech a reprodukce textů se zařazením prvků tvořivé dramatiky. V řízených aktivitách a při pobytu venku byla pozornost věnována přírodovědné gramotnosti rozvíjením nových poznatků o přírodě v přirozených souvislostech. Výsledky většiny dětí dosahovaly ve sledovaných oblastech převážně požadované úrovně.

Průběžné hodnocení dětí bylo většinou konkrétní a odůvodněné. Využívány byly prostředky pozitivní motivace posilování, povzbuzování i ocenění. Chybělo však důslednější vedení dětí k samostatnému hodnocení i sebehodnocení. Hodnocení výsledků dětí je učitelkami zaznamenáváno v jednotlivých oblastech vzdělávání, funkčnost pedagogické diagnostiky a hodnocení vzdělávacích pokroků dětí snižuje absence stanovení postupů pro jejich další rozvoj. Příležitost ke zlepšení je v dopracování uceleného systému sledování vzdělávacích pokroků dětí. Zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí v ZŠ získávají učitelky průběžně vzhledem k působení ve společném subjektu.

Ze sledovaných činností bylo patrné, že v MŠ jsou děti vedeny k získávání dovedností žádaných pro jejich další vzdělávání většinou s respektem k jejich individuálním možnostem. Přístup všech dospělých a jejich vzájemná spolupráce vytvářela v průběhu vzdělávání pro děti potřebné zázemí a pocit jistoty. Děti se cítily bezpečně, posilována byla jejich důvěra ve vlastní schopnosti. Vstřícné a pohodové sociální klima přispívalo k naplňování záměrů deklarovaných ŠVP PV.

ZŠ v souladu s cíli ŠVP ZV vytváří přiměřené podmínky pro rozvoj osobnosti žáků. Využívají se k tomu rozličné zájmové a vzdělávací aktivity, pedagogická diagnostika (v rámci RPP) a individuální přístup. Čtenářskou gramotnost podporuje navýšení počtu hodin českého jazyka a specifické vzdělávací postupy. Práci s texty jsou žáci vedeni ke čtení s porozuměním a ke čtenářství. Ve většině sledovaných hodin byla zaznamenána příkladná práce žáků s informacemi, jejich interpretace a posouzení obsahu textu. Prostor dostával jejich spontánní mluvený projev. Střídání činnostních prvků ve výuce, motivace, svobodná volba žáků při výběru úloh nebo práce s chybou je vedly k seberealizaci a k pozitivním výsledkům. Ve větší míře se vyskytovaly vhodné aktivity směřující práci žáků s neznámým textem i k procvičení paměti. Žáci při zápisích velmi často nerozlišovali podstatné a okrajové informace v textu. Nedostatky se objevují v používání spisovné češtiny vyučujících.

Škola systematicky podporuje rozvoj čtenářských a komunikačních dovedností. Vedení deníků, zadávání referátů a samostatných úkolů umožňuje sdílení čtenářských zážitků. Další akce ve škole i mimo ni (*Celé Česko čte, Noc s Erbenem, Pátek s Václavem Čtvrtekem*) slouží k osvojení pozitivních čtenářských návyků. Všeobecný kulturní rozhled získávají žáci při činnosti klubu mladých čtenářů a návštěvou kulturních institucí. Získané dovednosti a kompetence uplatňují s úspěchem při účasti na literárních pořadech a soutěžích, v dramatickém kroužku a při realizaci vlastních divadelních představení i akademií.

Ve všech hodinách s přírodovědnou tematikou převládaly vyučovací postupy s efektivním využitím ICT (interaktivní tabule) v součinnosti se systematickým výkladem učitele. Žáci měli možnost manipulovat s laboratorní technikou a získávat poznatky o přírodě praktickými činnostmi i demonstrační metodou (žakovský experiment, jednoduché pokusy). Interpretace učiva, vysvětlení a kladené otázky učitelé při rozhovoru podávali zpravidla jasně a formou odpovídající potřebám a úrovni žáků, v dostatečné míře využívali názorné pomůcky. Žáci dostávali příležitost zorganizovat si svou práci, v části hodin byla uplatněna kooperativní činnost v malých skupinách. Ve všech hodinách mohli prokázat kompetence k řešení problému, výrazná byla možnost prakticky si ověřit správnost postupu a výsledek odhadnout. Pokud žáci dostali prostor, efektivně komunikovali a byla u nich rozvíjena vnímavost ke svému prostředí a přírodě. Průběžné hodnocení poskytovalo účinnou zpětnou vazbu a informovalo okamžitě učitele o pokroku, popř. neúspěchu žáků. Při zpracování textů zaznamenávali žáci nepodstatné informace.

Škola pokračuje v národním projektu *Recyklohraní*, dlouhodobě uskutečňuje školní projekt *sběr papíru*. Výuku doplňují oblíbené vzdělávací programy *Pražské ZOO* a *Botanické zahrady*. Oblast EVVO se řídí uskutečnitelným plánem environmentální výchovy.

Podpora matematické a ICT gramotnosti byla sledována především v hodinách informatiky a matematiky. Obsah učiva informatiky odpovídá přípravě žáků na základní uživatelskou úroveň. Vyučující navazovali na předchozí učivo v souladu se vzdělávacím programem školy. Poskytovali žákům dostatek času na procvičování a kladli zpravidla uzavřené otázky. Úlohy vycházely z reálné skutečnosti, ale způsob jejich zadání neumožňoval často žákům volbu různých postupů. Pozitivem bylo, až na jednu výjimku, zařazování vhodných a srozumitelných textů úloh. Všichni žáci zvládali jednoduché strategie řešení problémů (např. analyzovat tabulku, vyhledat v ní údaje). V menší míře byly zadávány problémové úkoly nebo úlohy rozvíjející tvořivost. Žáci pracovali především se specializovanými texty a učebnicemi. Vyžadováno bylo správné používání odborné terminologie. Kooperativní činnost byla limitována zpravidla jednotným zadáním úkolů. Naopak žáci měli možnost při samostatné práci volit si množství a obtížnost úloh podle svých schopností. Minimálně řešili úkoly, při kterých potřebovali znalosti z více předmětů současně. Ke zdůvodnění svých závěrů byli vedeni žáci jen v jedné hodině. Materiální předpoklady byly plně využity ve 2/3 hodin.

Ve sledovaných hodinách vyučující většinou prováděli neformální hodnocení založené na pozorování výkonu žáků během hodiny. Často pracovali s pochvalou a motivačními podněty. Výkony žáků hodnotili průběžně a objektivně, v menší míře užívali klasifikace. Kromě jedné hodiny chybělo závěrečné hodnocení práce třídy a jednotlivců, sebehodnocení žáků a využití získaných vědomostí. Málo byl zdůrazňován pokrok žáků. Minimálně dostali žáci možnost podílet se na hodnocení práce své a spolužáků. Zápisy v žákovských knížkách neposkytují trvale zákonným zástupcům průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a relevantní informace o prospěchu ve všech předmětech. Klasifikace vždy neodpovídá daným pravidlům. Zapisují se zavádějící a nepřesné údaje (všeobecný test, opakování, diktát, písemná práce z dějepisu atd.). Z některých předmětů (např. tělesná výchova, hudební výchova) nemají žáci žádné hodnocení.

Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce, jejich konfliktní jednání nebylo patrné. S vyučujícími se vzájemně respektovali. Pracovní atmosféra byla klidná, žáci dodržovali dohodnutá pravidla chování. Svě sociální kompetence rozvíjeli a upevňovali ve všech hodinách. Učili se naslouchat a respektovat názory druhých, pracovat ve dvojicích i ve skupině. Absence žákovské samosprávy snižuje možnost žáků svobodně vyjadřovat své názory, naplňovat svá práva a zároveň přebírat díl odpovědnosti za život školy. Naopak *Adopce na dálku* napomáhá žákům nenásilnou formou poznat, jak žijí lidé v jiných sociokulturních podmínkách. Nedostatkem ústního projevu žáků je jeho srozumitelnost (mluví potichu) a stavba používaných vět (užívání spojek).

Promyšlená motivace učiva podporovala zájem žáků. Vyučující v dostatečné míře zařazovali názorné pomůcky, interaktivní technika využívali zejména k jednoduché prezentaci učiva. Důraz kladli na porozumění textu a práci s chybou. V menší míře vedli žáky k plánování úkolů nebo stanovení postupů. Učivo bylo interpretováno věcně správně, bylo systematicky opakováno a procvičováno. Odpovídající byla vytíženost žáků během celé vyučovací hodiny. Ve výuce chyběly ve větší míře aktivity směřující k rozvoji schopností nadaných žáků. Příležitosti ke zlepšení jsou v zařazování situací, kdy žáci musí více spolupracovat než soutěžit, ve volbě organizace, forem a metod zohledňující rozdíly

ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků (diferencované činnosti) a v dodržování délky vyučovací jednotky (dokončení činnosti o přestávkách).

Vedení školy sleduje a ověřuje kvalitu výuky v rámci běžných hospitací a cíleně využívá výsledky externího testování. Hodnocení vyučujících poskytuje předmětný přehled o úrovni znalostí žáků a signalizuje případné nedostatky. Chování žáků je bez vážnějších kázeňských přestupků. V pravidelném externím testování z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky a studijních předpokladů jsou dosažené výsledky dlouhodobě kvalitní. Přejít žáků na vyšší stupeň vzdělávání je bezproblémový. Z pátého ročníku jich odchází do víceletých gymnázií v průměru 11 %. Práce s nadanými žáky je patrná v hlavních předmětech a jejich umístěních v soutěžích. Úspěchy v okresních kolech získávají žáci pravidelně v olympiádách z českého i anglického jazyka, matematiky a přírodopisu. Úspěšně si většinou vedou v krajských kolech. Škola se zúčastnila internetové soutěže SOS (o ochraně přírody). Žáci 8. ročníku se stali vítězi regionálního kola. Činnost sportovních kroužků se pozitivně odráží ve výsledcích ve volejbalu, florbalu, basketbalu a stolním tenise. V loňském školním roce se škola umístila na třetím místě v celoroční sportovní soutěži, kterou pořádá Asociace školních sportovních klubů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

ŠVP PV byl částečně aktualizován k 1. září 2011. Ve své charakteristice deklaruje využívání prvků alternativního vzdělávacího programu *Začít spolu*. Vzdělávací obsah je rozčleněn do pěti tematických celků s respektem na zahájení školního roku a dále pak na střídání ročních období. Obecně jsou stanovena podtémata. Chybí však bližší charakteristika bloků s vymezením vzdělávacích záměrů, s nabídkou vzdělávacích činností a stanovením očekávaných výstupů. ŠVP PV také neposkytuje dostatek informací o tom, jak se bude s bloky dále pracovat, zejména s ohledem na věkově smíšené třídy, děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky nebo děti s OPŠD. Podrobněji je vzdělávací obsah rozpracován až ve třídních vzdělávacích programech (TVP). Oba dokumenty byly v době inspekce rodičům volně dostupné v šatnách jednotlivých tříd. V průběhu inspekce byla s vedoucí učitelkou projednána opatření k doplnění ŠVP PV požadovanými informacemi z TVP. ŠVP je s ohledem na reálné podmínky vhodně doplňován různými aktivitami k podpoře realizace stanovených vzdělávacích záměrů (např. exkurze, oslavy tradičních svátků, divadelní představení). Nabízeny jsou i odpolední zájmové aktivity k podpoře rozvoje jazykových a pohybových dovedností dětí. Evaluační činnost MŠ nastavená v ŠVP PV není ucelená, nezahrnuje oblast podmínek vzdělávání. Chybí také časový plán, stanovení technik vyhodnocování a odpovědnosti pracovníků, zejména v rámci organizační struktury subjektu.

ŠVP ZV je zpracován v požadované struktuře podle zásad Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV). Napomáhá vytvářet příznivé sociální klima založené na motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky. Nastavuje pravidla pro účinnou spolupráci s rodiči. Klade důraz na výuku jazyků a technických předmětů. Orientace volitelných předmětů (*praktická angličtina, semináře z přírodopisu, dějepisu, matematiky a informatiky*) koresponduje se zaměřením ŠVP ZV. Nabídka dalšího cizího jazyka (*francouzský nebo ruský jazyk*) a *sportovních aktivit* nebyla žáky akceptována.

ŠVP ZV byl průběžně doplněn o zabezpečení výuky pro žáky SVP a pravidla pro hodnocení. Inovován byl obsah učebních osnov. Jmenované úpravy přispěly k jeho zkvalitnění. Disponibilní hodiny byly využity k posílení časové dotace povinných předmětů, zejména českého jazyka a matematiky. Tematické okruhy průřezových témat jsou integrovány do učebních osnov některého předmětu. V rámci hospitací bylo patrné jejich zařazení (*ekosystémy, vnímání sdělení, psychohygienu*) při aktuálně vzniklých učebních situacích. Ve škole pracuje 13 placených kroužků, dva z nich *francouzština* a *počítačová grafika* podporují strategii školy. Ostatní poskytují žákům dostatek možností pro uplatnění jejich zájmu v estetice a sportu. V poslední verzi ŠVP ZV platné od 1. září 2011 došlo k úpravě v počtu hodin v ročnících. Důvodem změny byla modifikace vzdělávacího obsahu některých předmětů (výtvarná výchova na 1. stupni a přírodopis i informatika na 2. stupni). Provedené úpravy vhodně napomáhají k dosahování očekávaných výstupů.

V průběhu inspekce byla předložena požadovaná dokumentace v souladu s § 28 ŠZ. Škola systematicky identifikuje děti a žáky se SVP. Změny údajů v rejstříku škol a školských zařízení jsou průběžně prováděny. Sestavený rozvrh hodin a přestávek ZŠ je v souladu s příslušnými ustanoveními obecně závazných právních předpisů. ZŠ naplňuje učební plán vzdělávacího programu podle schváleného učebního dokumentu. Od 5. ročníků se hlavní předměty vyučují odborně. Dílčí nedostatky ve školní matrice MŠ (záznam o průběhu vzdělávání dětí s OPŠD v *Evidenčních listech*) byly odstraněny v průběhu inspekce. Platné znění *Školního řádu ZŠ* v kapitole *Hodnocení žáků na vysvědčení* neobsahuje stupeň *nehodnocen*. *Školní řád MŠ* nezahrnuje všechny údaje podle § 30 ŠZ. Zápisy v třídních knihách MŠ neposkytují vždy průkazné údaje o realizovaném vzdělávání a jeho průběhu (např. při pobytu dětí venku nebo ranních a odpoledních činnostech).

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce a dokončuje studium školského managementu. Preferuje osobní kontakt se zaměstnanci. Deleguje kompetence na další pedagogické pracovníky, kteří se podílejí na vytvoření systému vedení vzdělávacího procesu. V nastavené řídicí struktuře chybí jasné vymezení kompetencí a odpovědnosti vedoucí učitelky MŠ. Zástupkyně ředitelky mají rozdělené pravomoci pro řízení a kontrolu ZŠ, jedna absolvovala funkční studium, druhá má specializaci na ICT. Metodický orgán účelně působí na 1. stupni. Na 2. stupni efektivně plní jeho funkci jednotliví konzultanti podle předmětů. Zápisy z jednání pedagogické rady (PR) obsahují výsledky prospěchu a chování, ale chybí opatření ke zlepšení jejich stavu. *Vlastní hodnocení školy* upozorňuje na zásadní nedostatky a navrhuje možná řešení.

Personální oblast pro předškolní vzdělávání obsahuje rizika v souvislosti s vysokou mírou nekvalifikovanosti pedagogického sboru (aktuálně 70 %). Nepříznivou situaci částečně zlepšuje fakt, že čtyři nekvalifikované pracovnice mají pedagogické vzdělávání v jiném oboru. Pozitivem je zahájení odborného studia jednou učitelkou. Vzhledem k aktuální situaci chybí v MŠ ucelený plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a metodického vedení, včetně samostudia pracovníků, zpracovaný s ohledem na závěry hodnocení a k podpoře profesního rozvoje.

Aktuálně stabilizovaný pedagogický sbor ZŠ tvoří 26 učitelů. Příznivý věkový průměr dosahuje 44 let. Odbornou kvalifikaci nezískaly 4 učitelky, dvě z nich zastupují na zkrácený úvazek. Výuku cizích jazyků zajišťují 4 kvalifikovaní vyučující. Ve škole pracuje speciální pedagožka. Metodik SPJ splňuje podmínky odborné kvalifikace. VP, koordinátor EVVO a stávající metodik ICT nezískali odbornou specializaci. Všichni mají vedením školy vymezené okruhy svých činností.

Zapojení do projektu *Kokos (Konkurence a kooperace)* tj. předávání zkušeností z výuky učitelů regionálních škol, podporuje aktivní učení. Účastníci průběžně na oborových konzultacích a pedagogických radách předávají informace ze společných seminářů. V rámci DVPP se několik pedagogů účastní vzdělávacího projektu pořádaného Přírodovědeckou fakultou UK. Všichni učitelé prošli cyklem seminářů zaměřených na práci s dětmi a žáky se SVP a nadanými.

Všechny třídy MŠ jsou vybaveny dětským nábytkem s ohledem na jejich různý věk. Nové účelové zařízení umožňuje dětem volný přístup k hračkám i pomůckám a jejich svobodný výběr. Vedení vytváří příznivé podmínky pro uplatnění moderních technologií při vzdělávání. Ve všech třídách mají učitelky k dispozici notebooky a ve dvou třídách interaktivní tabule. V průběhu sledovaného vzdělávání však nebyly učitelkami využívány. Pozitivem je přímá dostupnost školní zahrady z obou částí MŠ. Pavilónová budova má z každé třídy přístupnou terasu, která rozšiřuje možnosti vzdělávacích činností ve venkovním prostředí. Zahrada je vybavena moderními herními prvky a pískovišti. Jejich rozmístění a množství není u všech pavilónů stejné. Proto využívání venkovních prostor jednotlivými třídami musí být s hledem na bezpečnost přesně organizováno. Tato situace částečně limituje svobodnou volbu činností dětmi.

ZŠ nemá dostatečné prostory pro výuku. Odborné pracovny slouží jako běžné učebny. Jejich vybavení informačními a komunikačními technologiemi i učebními pomůckami podporuje efektivní výuku. Celoplošné pokrytí WIFI umožňuje připojení učitelských i žákovských počítačů do školní sítě. V nadstandardně vybavené multimediální pracovně přírodovědných předmětů jsou k dispozici nejmodernější učební pomůcky, včetně systému *PASCO* (pro měření veličin). Možnost interaktivní výuky poskytuje také klimatizovaná počítačová učebna. Výuku cizích jazyků podporují kvalitně ozvučené dvě jazykové pracovny vybavené počítačovými pracovišti PC pro skupinovou nebo samostatnou činnost. K výuce tělesné výchovy slouží dva malé tělocvičné sály, v těsném sousedství školy, standardně vybavené náradím a náčiním. Škola může pro své aktivity využít nově vybudovaná hřiště v parku v blízkosti školy. Většina tříd je vybavena výškově nastavitelným žákovským nábytkem. Vedení školy plánovitě zajišťuje obnovu a rozvoj materiálně technických podmínek obou součástí. Vyučující během hospitací poskytnutou techniku a pomůcky cíleně používali, v rámci možnosti i žáci. Prostředí školy je čisté, účelově zařízené a v rámci nastavených pravidel vytváří vhodné podmínky pro vzdělávání dětí a žáků.

Vedení školy vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Zařízení vnitřních i vnějších prostor pravidelně kontroluje. Podporuje zdravý životní styl a vytváří příležitosti pro relaxaci prostřednictvím pohybových aktivit o přestávkách. Žáci mají možnost v letním období pod dohledem pedagogů trávit přestávky v přírodním areálu školy. Pro relaxaci a zájmové aktivity celodenně slouží hala školy. Psychohygienické zásady vzdělávání byly plně respektovány na 1. stupni zejména organizací hodiny, na 2. stupni částečně volbou rozličných metod a změnou pracovního tempa žáků. Zvýšené nároky na zajištění bezpečnosti dětí vytváří prostorové uspořádání místností v nové budově s nevhodnou dostupností sociálního zařízení. Dokumentace školy obsahuje oblast bezpečnosti a ochrany zdraví (*BOZ*), s jejími pravidly jsou všichni klienti školy prokazatelně seznamováni. Pitný režim dětí i žáků je dostatečně zajištěn. Příležitosti ke zlepšení jsou v sezení žáků při psaní a v dodržování psychohygienických podmínek vzdělávání učiteli 2. stupně.

Objem poskytnutých finančních prostředků ze státního rozpočtu (SR) se v průběhu sledovaného období měnil vzhledem k počtu rozvojových programů MŠMT a výkonů. Podíl SR na celkových výdajích dosahoval v průměru 73 %. Z rozvojových programů MŠMT škola obdržela finanční prostředky na odměňování zaměstnanců, včetně asistenta pedagoga, na potřeby pro žáky 1. ročníků a na pořádání soutěží. Obec poskytuje příspěvek na provoz, na pořízení učebních pomůcek a vybavení, úhradu seminářů a služeb a podílí se částečně i na mzdových nákladech. Její příspěvek se postupně navyšoval. Výnos doplňkové činnosti (pronájem prostor školy a vaření pro cizí strávníky) posiluje rozpočet. Zlepšení materiálních podmínek umožnily sponzorské dary. Úplata za poskytování vzdělávání a školských služeb pokrývá režijní náklady s ní spojené. Nadstandardní finanční podpora *Sdružení rodičů ZŠ a MŠ* umožňuje pořádání různých kulturních akcí, organizování zájmových a vzdělávacích aktivit a pořízení sportovních potřeb. V posledním kalendářním roce škola hospodařila v hlavní činnosti se ztrátou, kterou uhradila z doplňkové činnosti a vlastního rezervního fondu.

Informovanost rodičů se uskutečňuje především prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních hodin, žákovských knížek a webových stránek. Schránka důvěry pro žáky není dispozici. Sdružení rodičů při ZŠ a MŠ v Dolních Břežanech ovlivňuje (třídní důvěrníci) činnost školy a organizuje zájmovou činnost (kroužky). Na jejich vedení kromě učitelů participují i společenské organizace v obci (SDH, rybáři). Žáci zapojení v adopci na dálku získávají finanční prostředky vlastními aktivitami (*Vánočním trh*, sběr papíru).

Jako přínosnou hodnotí ředitelka i zřizovatel oboustrannou spolupráci. Ta se promítla do výše uvedených dvou projektů financovaných z regionální operačního programu *NUTS 2 Střední Čechy* a v organizaci společných akcí pro veřejnost (vítání občánků, čtení seniorů dětem, besedy s vedením obce).

Škola využívá svého potencionálu k organizování okresních kol z biologie, českého i anglického jazyka. Kvalitní výsledky v oblasti EVVO ovlivňuje pořádání škol v přírodě a spolupráce s externími partnery (Ekocentrum). Při výuce škola bezplatně využívá sportoviště SK Olympia a mobilní dopravní hřiště BESIPU.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola plní cíle vzdělávání v souladu se školským zákonem a ŠVP. Údaje zapsané v rejstříku škol a školských zařízení souhlasily v době konání inspekce se skutečností.

ŠVP MŠ je zpracován v požadované struktuře podle zásad RVP PV, nedostatky byly zjištěny v části vzdělávacího obsahu a v nastavení hodnotícího systému školy. Upravený ŠVP ZŠ je v souladu RVP ZV a naplňuje požadavky ŠZ.

Škola zajišťuje dětem i žákům rovný přístup ke vzdělávání na požadované úrovni. Vzdělávací nabídka zohledňuje podmínky školy a potřeby dětí a žáků.

Zjištěné výsledky většiny dětí odpovídaly stupni dosaženého psychického, fyzického a sociálního zrání a orientačním ukazatelům průměrné úrovně kompetencí dětí v jejich jednotlivých obdobích. Předpoklady pro rozvoj klíčových kompetencí a výsledky jejich utváření mají v ZŠ standardní úroveň.

Rizika jsou v personálním zajištění předškolního vzdělávání dětí vzhledem k vysoké míře nekvalifikovanosti pedagogických pracovníků MŠ. Současné prostorové podmínky jsou běžné. Materiální předpoklady jsou nadstandardní.

Škola čerpá hospodárně finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu v souladu s účelem poskytnutí. Vedení školy spolehlivě využívá i další zdroje financování.

Škola se zúčastňuje projektů a rozvojových programů, které pozitivně podporují rozvoj a dosahování klíčových kompetencí a výsledky vzdělávání dětí a žáků.

Řízení školy má požadovanou úroveň. Organizace vzdělávání je ve většině ukazatelů efektivní. Vnitřní dokumenty školy napomáhají k zajištění jejího plynulého provozu a bezpečnosti dětí a žáků. Nedostatky byly zjištěny ve zpracování školního řádu.

Podpora rozvoje osobnosti žáků má běžnou úroveň. Škola svým programem vytváří vhodné podmínky pro jejich zdravý rozvoj. Uplatňované metody a formy práce respektovaly převážně specifika předškolního vzdělávání, podněcovaly aktivní spoluúčast dětí a podporovaly rozvoj funkčních gramotností.

Škola systematicky hodnotí individuální a skupinové výsledky vzdělávání dětí a žáků a zabývá se i celkovými výsledky vzdělávání.

Při utváření nabídky vzdělávací i zájmové činnosti škola kooperuje s dalšími partnery. Spolupráce obohacuje vzdělávací programy.

V porovnání s předcházející inspekční zprávou je patrný pozitivní posun v oblasti řízení školy, zejména v organizování činnosti a vedení pracovníků. Evidentní zlepšení nastalo v oblasti vzdělávání žáků a dětí se SVP a nadaných, v pravidelném zařazování motivačních částí a v uplatňování aktivního učení.

ČŠI v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 5 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků ve školním řádu, ve struktuře vlastního hodnocení MŠ a ke zlepšení personálních podmínek MŠ. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce Benešov, Černoletská 1997, 256 15 Benešov, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Středočeského inspektorátu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

ČŠI v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. června 2012, požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Benešov, Černoletská 1997, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu Středočeského inspektorátu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Benešově dne 6. prosince 2011

(razítko)

Mgr. Václav Zemek, školní inspektor

V. Zemek v. r.

RNDr. Antonín Smrž, školní inspektor

A. Smrž v. r.

Mgr. Dana Macková, školní inspektorka

Macková v. r.

Mgr. Dana Sedláčková, školní inspektorka

Sedláčková v. r.

Mgr. Helena Zahradníčková, přizvaná osoba

H. Zahradníčková v. r.

Ing. Hana Borůvková, kontrolní pracovnice

H. Borůvková v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Dolních Břežanech dne 22. prosince 2011

(razítko)

Ing. Iva Fischerová, ředitelka školy

Iva Fischerová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.